

Szanowni Państwo!

Na stronie IFK dostępne są wykazy i opisy proponowanych na przyszły rok akademicki wykładów monograficznych oraz tutoriali, wraz z wyszczególnieniem, ile godzin i w którym semestrze obowiązuje na danym roku.

Bardzo proszę o dokonanie wstępnego wyboru, umożliwiającego nam podjęcie decyzji, które zajęcia zostaną uruchomione w przyszłym roku akademickim, w nieprzekraczalnym terminie do piątku 27 kwietnia włącznie.

Proszę poniższą listę z zaznaczeniem swoich wyborów zostawić w sekretariacie (w formie papierowej).

Dodatkowe tutoriale i wykłady monograficzne można wybrać również jako zajęcia fakultatywne. Ze względu na roczne rozliczenie zajęć nie ma większego znaczenia, czy wybrane przez Państwa zajęcia będą w semestrze zimowym czy też letnim.

Osoby z roku drugiego I stopnia proszone są również o dopisanie nazwiska proponowanego promotora pracy licencjackiej, a z pierwszego II stopnia - pracy magisterskiej.

W razie wątpliwości i pytań proszę o kontakt mailowy lub osobisty.

Piotr Urbański

WYKŁADY MONOGRAFICZNE

Prof. Elżbieta Wesołowska, *Topografia pamięci wygnanego Owidiusza*

Prof. Piotr Bering, *Świat średniowiecznego teatru*

Prof. Mateusz Stróżyński, *Tekst jako ćwiczenie duchowe w filozofii antycznej*

Dr hab. Radosław Piętka, *Motywy tanatyczne w twórczości Wergiliusza*

TUTORIALE

FILOLOGIA KLASYCZNA I i II stopień

Tutoriale greckie:

Prof. Krystyna Bartol, *„Do jakiego znów ludu przybyłem?”*, czyli *Odyseusz u Feaków*

Dr hab. Magdalena Stuligrosz, *Epinikia i treny Pindara – dwie wizje życia po śmierci*

Dr Piotr Stępień, *Kolluthos - najgorszy poeta grecki?*

Tutoriale łacińskie

Prof. Elżbieta Wesołowska, *Odyseusz w „Trojankach” Seneki na tle tradycji antycznej*

Dr hab. Monika Miazek-Męczyńska, *Rzymianie i ich listy*

Prof. Ewa Skwara, *Renesansowe komedie humanistyczne*

Prof. Ewa Skwara, *Curculio* Plauta

Prof. Piotr Bering, *Opisy Europy w piśmiennictwie średniowiecznym*

Prof. Piotr Bering, *Jak należy pisać listy?*

Dr Aleksandra Arndt, *Bezchmurną rzymską nocą. Księżyc i gwiazdy na firmamencie niebieskim w poezji augustowskiej*

Dr hab. Radosław Piętka, *Rzymska poezja astrologiczna (Germanik, Maniliusz)*

Tutorial literacki Studia Śródziemnomorskie II stopień

Dr hab. Magdalena Stuligrosz, *Poezja i jej zadania w świetle wybranych utworów poetów greckich*

Prof. Elżbieta Wesołowska, *Antyczne analogie w dramatach Szekspira*

Prof. Krystyna Bartol, *Antyczne pieśni weselne i ich konteksty*

Prof. Ewa Skwara, *Pieśni średniowiecznych wagantów*

Proponowany opiekun pracy dyplomowej:

Imię i nazwisko studenta

Wykłady monograficzne i tutoriale 2018/2019 propozycje

Wykłady monograficzne

Prof. Elżbieta Wesołowska, *Topografia pamięci wygnanego Owidiusza*

Proponuję ukazanie w poezji wygnańczej Owidiusza jego rzymskich wspomnień, które nie tylko budują wyjątkową mapę mentalną ukochanego miasta, ale również pozwalają zobaczyć niejednoznaczny stosunek poety do Augusta, swojej twórczości i utraconej ojczyzny. Nieodzowne są tutaj topograficzne passusy zawarte w „Sztuce kochania” i ich (nie)obecność w elegiach wygnańczych Nazona. Pojawią się także zagadnienia geopoetyki oraz funkcji i cech pamięci autobiograficznej.

Prof. Piotr Bering, *Świat średniowiecznego teatru*

Mimo że teatr średniowieczny jest stosunkowo dobrze zbadany, to pojawiające się nowe hipotezy badawcze czy nowoodkryte źródła wymagają ich krytycznej oceny i stałego aktualizowania naszej wiedzy. Dlatego wykład przyniesie próbę spojrzenia na teatr średniowiecza w świetle nowszych teorii. Nie zabraknie oczywiście omówienia podstawowych gatunków i sposobów inscenizacji. Jednak dojdą do tego inne zagadnienia, związane z istnieniem form parateatralnych („pogranicza teatralności”) lub dotyczące relacji teatru i sacrum.

Prof. Mateusz Stróżyński, *Tekst jako ćwiczenie duchowe w filozofii antycznej*

Filozofia antyczna kładła silny nacisk na wymiar praktyczny - była sztuką życia, terapią duszy i ćwiczeniem duchowym. Przedmiotem wykładu będzie rola tekstu w antycznych ćwiczeniach duchowych - to, jak gatunek literacki, kompozycja i środki retoryczne miały wpływać na świadomość czytelnika i prowadzić go do wewnętrznej przemiany.

Dr hab. Radosław Piętka, *Motywy tanatyczne w twórczości Wergiliusza*

Wykład będzie dotyczył różnych sposobów przedstawiania śmierci w twórczości Wergiliusza; punktem wyjścia analiz stanie się w tym przypadku założenie, że temat śmierci (ale też pokrewne tematy odrodzenia i nieśmiertelności) łączy wszystkie fazy twórczości poety, poczynając od młodzieńczych wierszy ze zbioru *Appendix Vergiliana* (*Copa*, z finałem wprowadzającym personifikację śmierci; *Culex*, z parodystycznym opisem zaświatów; *Ciris* z opisami śmierci, przemiany i zmartwychwstania Nizosa), a na *Eneidzie* przedstawiającej „krwawe gody” wojny italskiej skończywszy.

TUTORIALE

FILOLOGIA KLASYCZNA I i II stopień

FK I stopień

II rok, sem. letni

Tutorial łaciński	konwersatorium	15		2
Tutorial grecki	konwersatorium	15		2

FK I stopień

III rok, sem. zimowy

Tutorial łaciński	konwersatorium	15		2
Tutorial grecki	konwersatorium	15		2

FK II stopień sem. zimowy

Tutorial grecki	tutorial	15		2

FK II stopień sem. letni

Tutorial łaciński	tutorial	15		2

Tutoriale greckie:

Prof. Krystyna Bartol, *„Do jakiego znów ludu przybyłem?”*, czyli *Odyseusz u Feaków*

Tutorial poświęcony będzie lekturze szóstej księgi Odysei. Interesować nas będą Feakowie i ich kraina, ich wizerunek w poemacie i funkcja tej kreacji poetyckiej. Zajmiemy się także recepcją wątku feackiego u Apolloniosa w hellenistycznym eposie o wyprawie po złote runo.

Dr hab. Magdalena Stuligrosz, *Epinikia i treny Pindara - dwie wizje życia po śmierci*

Zajęcia będą poświęcone lekturze i interpretacji wybranych fragmentów pieśni zwycięskich (*Oda Olimpijska 1* i *Oda Olimpijska 2*) oraz trenów Pindara, w których znajduje odzwierciedlenie koncepcja eschatologiczna poety z Teb. Uczestnicy zajęć będą mieli okazję prześledzić, w jaki sposób Pindar łączy właściwą dla poetyki epinikiów wizję śmierci stanowiącej kres życia z zakorzenionym w greckiej tradycji archaicznym obrazem życia pozagrobowego, na który nakładają się nowe elementy nawiązujące do orficko-pitagorejskiej teorii reinkarnacji i do idei misterium eleuzyńskich.

Dr Piotr Stępień, *Kolluthos - najgorszy poeta grecki?*

Tutorial obejmuje lekturę wybranych passusów tekstu greckiego *Porwania Heleny Kolluthosa*. Omawiane zagadnienia: składnia greki późnoantycznej, składnia i jej relacja z treścią, wybrane aspekty formalne utworu, porównanie warsztatu poetyckiego Kolluthosa z innymi poetami późnoantycznymi (Trifiodorem, Nonnosem, Muzajosem).

Tutoriale łacińskie

Prof. Elżbieta Wesołowska, *Odyseusz w „Trojankach” Seneki na tle tradycji antycznej*

Odyseusz to postać mitologiczno-literacka w sposób szczególnie obdarzona bardzo bogatą i często niespójną biografią. Przedstawię próbę ukazania konstrukcji tej postaci w tragedii Seneki wobec tak bogatej tradycji, szczególnie Homera i greckich tragicznych. Pojawi się też pytanie o koherencję Senecjańskiego herosa w bardzo istotnym agonie z wdową po Hektorze, Andromachą. Podstawą lektury będzie tragedia „Trojanki” Seneki.

Dr hab. Monika Miazek-Męczyńska, *Rzymianie i ich listy*

Żadne teksty literackie nie są równie szczerze jak listy. Nazywane zwierciadłem duszy, pozwalały oddalonym od siebie nadawcy i odbiorcy poczuć bliskość i dać złudne poczucie wzajemnej obecności. Te z założenia osobiste pisma odkrywają przed nami nowe twarze pomnikowych postaci, uzupełniając dossier politycznych graczy o role ojców, mężów, przyjaciół, a także wprowadzając na karty historii postaci kobiece, które być może tylko dzięki listom ocalały od zapomnienia. Co możemy znaleźć w zachowanej korespondencji? Tęsknotę, łzy, czułość, wstyd, odrobinę pikanterii... Sprawdźmy to, czytając i komentując wybrane utwory Pliniusza Młodszego oraz Cycerona.

Prof. Ewa Skwara, *Renesansowe komedie humanistyczne*

Komedia humanistyczna powstała w XV wiecznej Italii jako wyraz naśladowania i twórczego współzawodnictwa z utworami Plauta i Terencjusza. Na fali tej emulacji swoje sztuki stworzyli Petrarca (*Philologia* – zaginęła), Vergerio (*Paulus*, ok. 1390), Alberti (*Philodoxios*, ok. 1426), Ugolino (*Philogenia*, przed 1437) czy Piccolomini (*Chrysis* 1444). Wpływ na tak silne zainteresowanie rzymskim teatrem komediowym miał nie tylko rodzący się renesans, ale także odnalezienie w 1429 dwunastu nieznanych dotąd sztuk Plauta. Tutorial proponuje lekturę jednej z tych komedii renesansowych (*Chrysis* lub *Paulus*). Ich łacina jest bardzo klasyczna i nie sprawia większych trudności.

Prof. Ewa Skwara, *Curculio* Plauta

Proponuję lekturę komedii Plauta. Sztuka pełna jest charakterystycznych dla palliaty typów: żołnierz samochwał – prawdziwy i przebrany, nadużywająca wina służąca,

głodny pasożyt i złośliwy kucharz. Dodatkowo pojawia się motyw przebrania i sfalszowanego listu, a intrygę wieńczy rozpoznanie. Nie bez powodu komedia ta jest uważana za jedną z najzabawniejszych

Prof. Piotr Bering, *Opisy Europy w piśmiennictwie średniowiecznym*

W trakcie tutorialu zobaczymy jak przedstawiano nasz kontynent. Gdzie zaczynała się i kończyła Europa. Jakie znano góry, morza, rzeki. Spróbujemy zastanowić się, czy była to wiedza uporządkowana.

Prof. Piotr Bering, *Jak należy pisać listy?*

Sztuka epistolografii nieuchronnie zanika. Natomiast starożytne, średniowieczne i nowożytne podręczniki zawierają sporo wskazówek i przykładów właściwego układania listów. Jak pisać do osób stojących wyżej w hierarchii społecznej, a jak pisać do podwładnych. Jak napisać do ukochanej osoby... to tylko niektóre pytania, na które odpowiedź znajdziemy w analizowanych tekstach.

Dr Aleksandra Arndt, *Bezchmurną rzymską nocą. Księżyc i gwiazdy na firmamencie niebieskim w poezji augustowskiej*

Temat tutorialu stanowią będą opisy księżyca i gwiazdnych konstelacji w twórczości najslawniejszych poetów doby Augusta. Analizie poddane zostaną elementy deskrypcyjne lunarno-astralnych passusów oraz sposób ich funkcjonowania w strukturze poszczególnych utworów. Nacisk położony zostanie ponadto na poziom wiedzy astrologicznej starożytnych u progu naszej ery.

Dr hab. Radosław Piętka, *Rzymska poezja astrologiczna (Germanik, Maniliusz)*

Podczas tutorialu tłumaczeniu rzymskich poematów astrologicznych będzie towarzyszyło poznawanie wybranych zagadnień dotyczących antycznej astrologii (np. astrometeorologia, astrologia ogólna i urodzeniowa, mitologia astralna).

SŚ II stopień sem. letni

Tutorial literacki grecki lub łaciński	K	15		2

Dr hab. Magdalena Stuligrosz, *Poezja i jej zadania w świetle wybranych utworów poetów greckich*

Zajęcia będą poświęcone refleksji metapoetyckiej w twórczości wybranych autorów greckich (m. in. Homera, Hezjoda, Ksenofanesa, Pindara, Teognisa i Kallimacha), z uwzględnieniem takich aspektów jak funkcje poezji, metaforyczne przedstawienia sztuki poetyckiej, problem prawdy i kłamstwa oraz pochwały i nagany w poezji.

Prof. Elżbieta Wesołowska, *Antyczne analogie w dramatach Szekspira*

Szekspira związki z literaturą i kulturą antyczną są niezwykle bogate i nadal fascynują badaczy.

Chciałabym na przykładzie kilku tragedii oraz komedii Szekspira pokazać, w jaki sposób genialny dramaturg czerpał z twórczości największych pisarzy starożytności (szczególnie Owidiusza), zachowując przy tym swoją oryginalność, związek z epoką oraz nie tracąc z oka problemów swoich czasów. Do analizy wybrałam: „Hamleta”, „Króla Leara”, „Otella”, „Sen nocy letniej” oraz „Tytusa Andronika”.

Prof. Krystyna Bartol, *Antyczne pieśni weselne i ich konteksty*

Kluczem doboru tekstów do lektury jest kategoria gatunku: interesować nas będą pieśni weselne i o zaślubinach, przede wszystkim greckie, ale trochę miejsca poświęcimy rzymskim emulacjom. Poruszana będzie problematyka nie tylko literacka (głównie poetyka i estetyka utworów literackich), ale w kręgu zainteresowań i dyskusji będą też kwestie związane z obrzędowością, religią. Okazjonalnie będziemy nawiązywać także do innych tekstów kultury i mitycznych ewokacji wątków konubialnych.

Prof. Ewa Skwara, *Pieśni średniowiecznych wagantów*

W literackiej spuściźnie średniowiecza zachowały się przykłady poezji miłosnej i satyrycznej uprawianej przez wędrownych poetów zwanych wagantami. Najliczniejszy zbiór tego rodzaju utworów znany jest pod nazwą kodeksu burańskiego (Carmina Burana). Poezję tę dodatkowo spopularyzowała kantata Carla Orffa. Tutorial proponuje lekturę najpopularniejszych pieśni z kodeksu burańskiego (nie tylko z wyboru dokonanego przez Orffa), uzupełnioną o *Spowiedź Archipoety*, a także o kilka utworów z kodeksu z Cambridge (Carmina Cantabrigensia) i kilka przykładów polskiej poezji waganckiej. Poezja ta przynosi barwny obraz średniowiecza wraz z jego goliardami, scholarzami i klerkami. Pełno w niej średniowiecznych mitów i symboliki. Łacina średniowiecznych wagantów nie jest skomplikowana składniowo, jedynie ortografia wymaga od czytelnika, by pamiętał, że dyftongi już nie istnieją, podobnie jak Cesarstwo Rzymskie.